SWV Twente Oost PO Deelregio PMT

ExpertiseTeam Taal

Meertalige ontwikkeling van jonge kinderen

12 november 2026

Even voorstellen: ExpertiseTeam Taal Hengelo

ExpertiseTeam Taal

Betine Gerrits
Judith Dokter
Sabine Kuipers
Margreet Louw
Rachèl Hofste
Loes Veneklaas

Wat gaan we doen?

Diversiteitsvlechtwerk

We maken kennis met Emir

Meertalige taalverwerving

Het geheugenmodel

Passend handelen

Diversiteit en inclusie

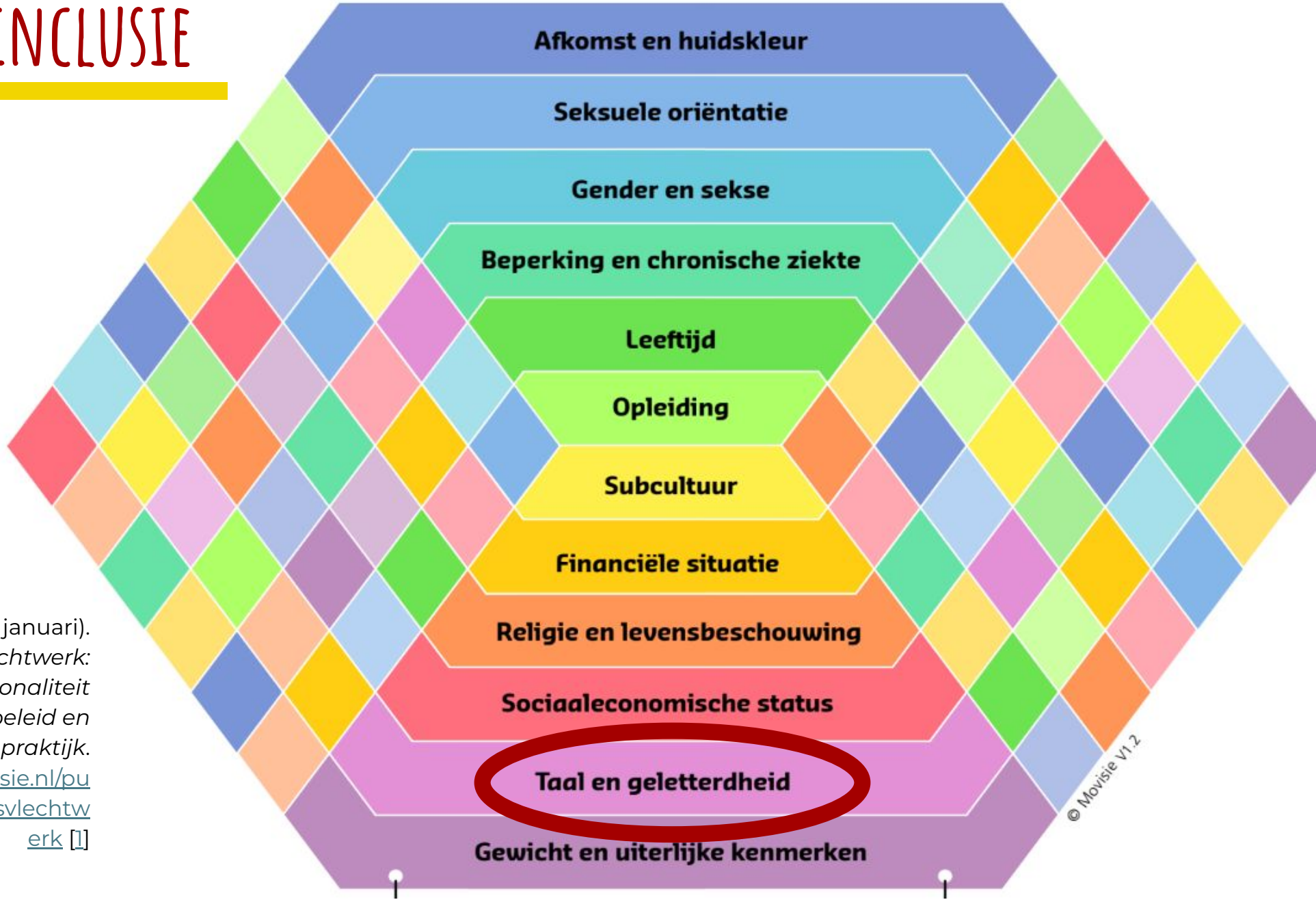

Movisie. (2026, 21 januari). *Diversiteitsvlechtwerk: intersectionaliteit toepassen in beleid en praktijk*. https://www.movisie.nl/publicatie/diversiteitsvlechtwerk [1]

Thuis
Turks
Bij opa en oma
Koerdisch
Op de peuteropvang
Nederlands

Over meertaligheid

Meertaligheid gaat over de talen die je leert, de talen die je gebruikt, waar je je competent in voelt en de talen waar je je mee identificeert.

Meertalige taalverwerving

Kinderen die voor het eerst een mondelinge taal verwerven doorlopen 4 fasen:

Tijdens deze periodes luisteren kinderen vooral, we spreken van de **stille periode**

Even terug naar Emir…

1. In welke fase zit Emir binnen het taalverwervingsproces?

2. Is er bij Emir sprake van simultane of successieve taalverwerving?

3. Is er sprake van een taalachterstand?

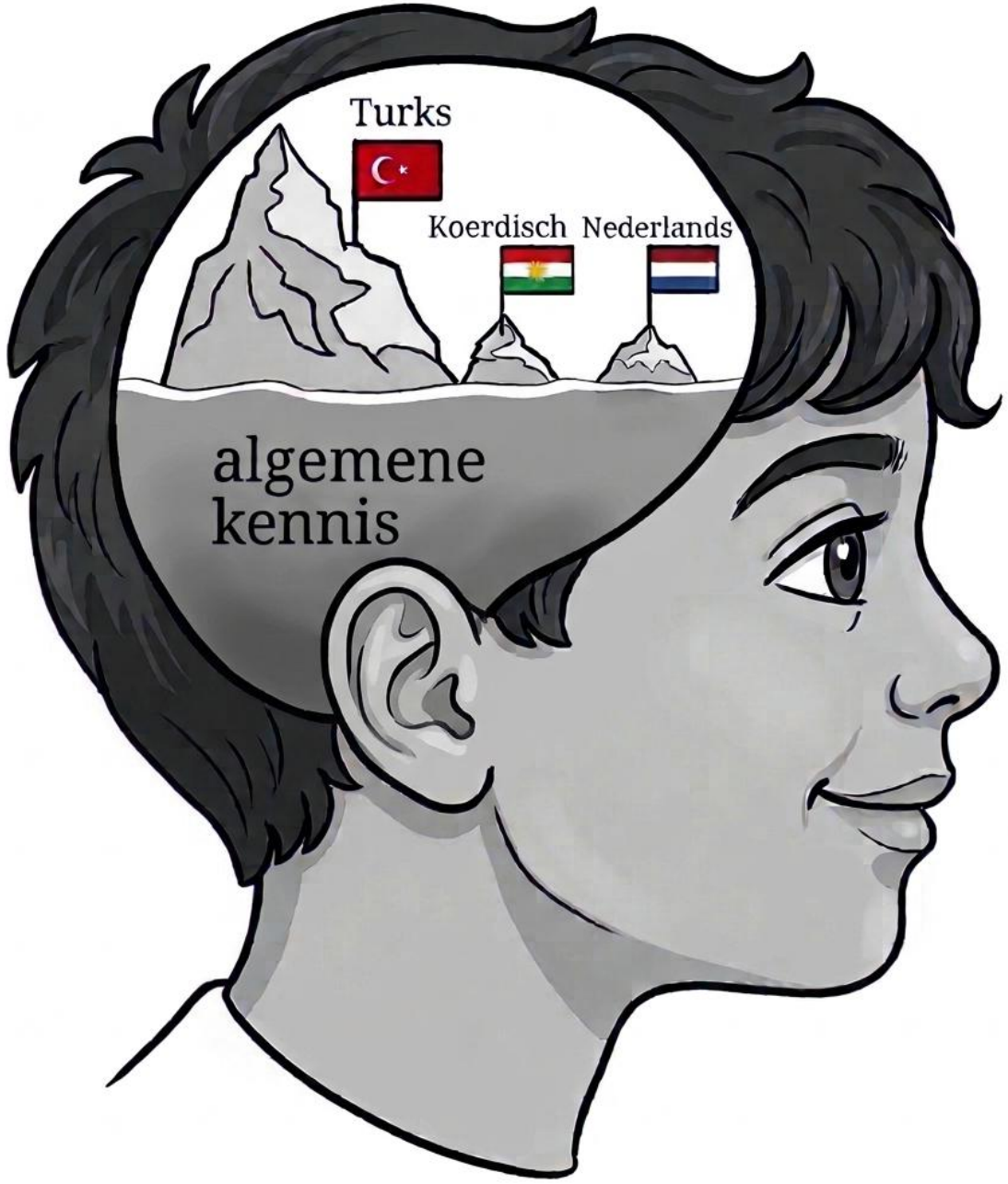

HET MEERTALIGE BREIN

- Een kind kan kennis en woorden hebben in een andere taal dan het Nederlands.
- De woordenschat is vaak verdeeld over verschillende talen.
- De talen van een kind beïnvloeden en versterken elkaar.
- De thuistaal is geen belemmering voor het leren van Nederlands.

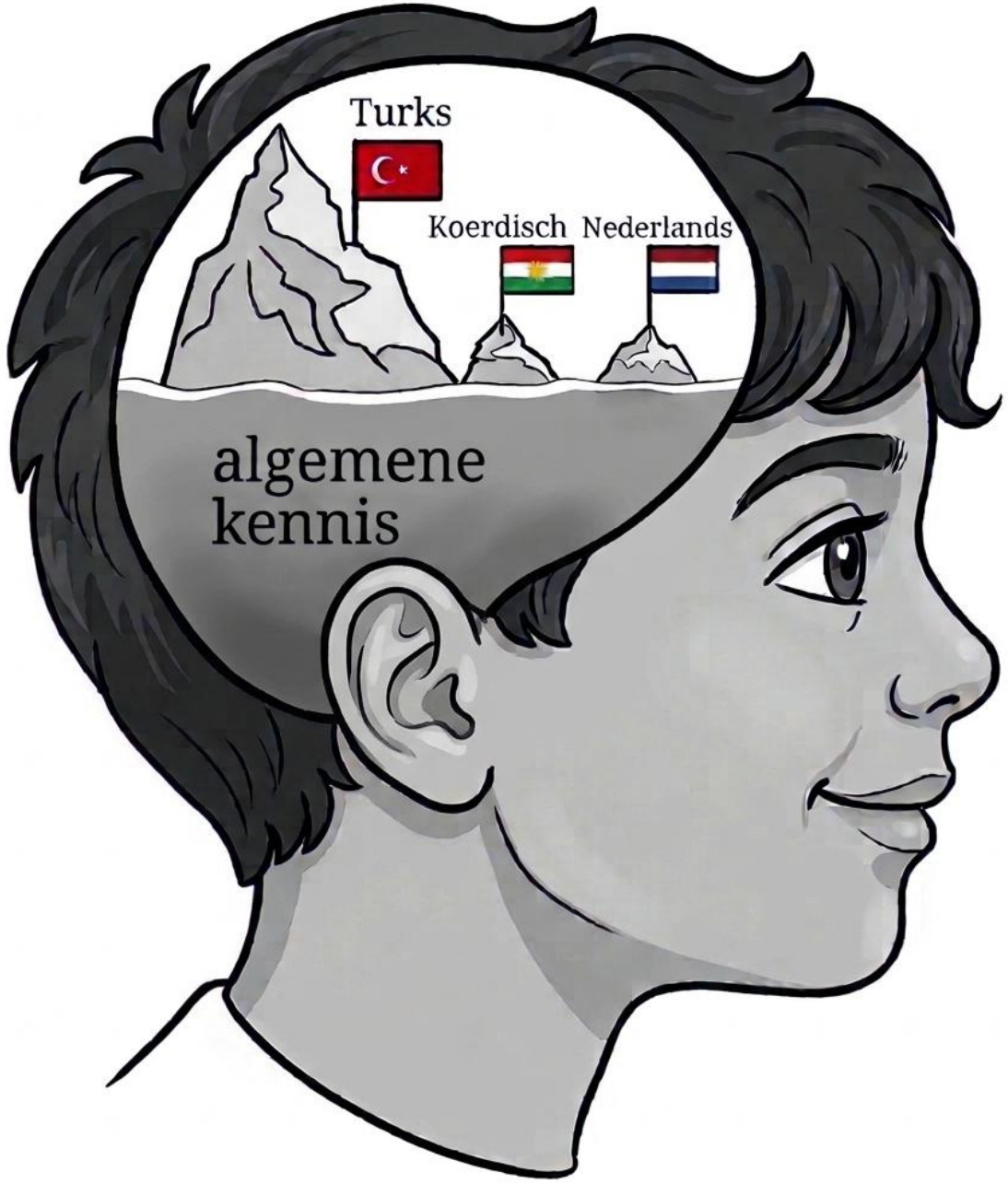

Je eigen meertalige brein

→ Teken je eigen meertalige brein

→ Wissel uit...

Het geheugenmodel

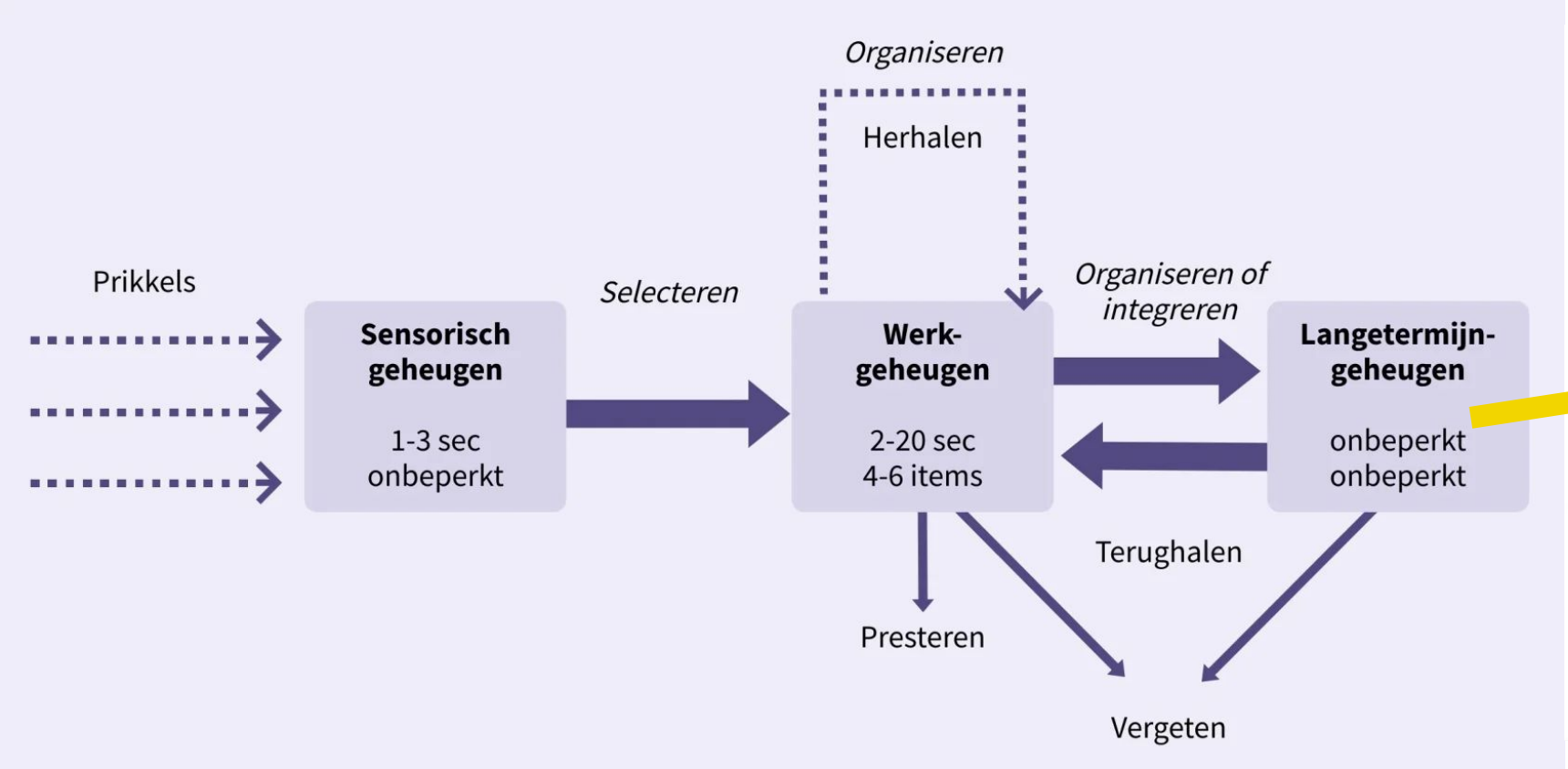

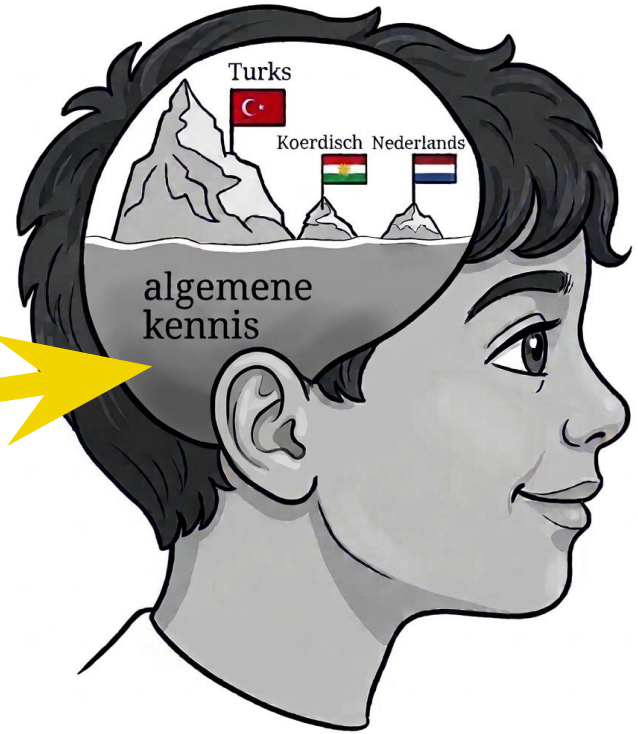

Bronnen:
Cummins, J. (1979). Linguistic interdependence and the educational development of bilingual children. Review of educational research, 49.

https://proev.be/de-wetenschap/hoe-leren-leerlingen

Passend handelen - wat vraagt dit nu van jou?

1. Bied veiligheid

- Wees voorspelbaar in je handelen en communicatie
- Neem het kind actief mee in de structuur van de dag
- Ondersteun je spreken met gebaren en mimiek
- Sluit waar mogelijk aan bij de thuistaal, bijvoorbeeld met vertrouwde troostwoordjes
- Sluit aan bij de interesses en het (speel)niveau van het kind.

2. Investeer in preverbale voorwaarden

- **Oogcontact maken;** tip: spiegelen
- **Luisterhouding;** bijv. Let op ik ga iets zeggen…
- **Beurtwisseling;** bijv oefenen met wachten op de beurt door OM de beurt een puzzelstukje te leggen of blokjes te stapelen
- **Imitatie;** bijv. om de beurt blokjes stapelen en kind laten imiteren eerst ga ik en zeg ik: er op! Nu jij: ….er op! Nu ik: er op ….

3. Stimuleer actief taalgebruik

- Benoem wat het kind doet, ziet en ervaart
- Breid de taal van het kind uit
- Stel uitnodigende vragen
- Geef taalruimte
- Lok taal uit
- Bied taal aan die past bij de activiteit
- Herhaal belangrijke woorden

4. Creëer een taalrijke speelleeromgeving

- Holistisch en themagericht aanbod
- Gebruik concrete materialen en visuele ondersteuningsmiddelen (spelscripts, afbeeldingen, filmpje)

→ bekijk je inrichting door een cultuursensitieve bril

5. Zet ouders in hun kracht

- Wees nieuwsgierig naar de thuistaal en thuiscultuur van ouders
- Laat ouders in hun best ontwikkelde taal (thuistaal) praten met hun kind
- Betrek ouders bij het thema en het aanbod
- Laat ouders tijdens de inloop meespelen of een prentenboek lezen met hun kind

Wat neem je mee?

HOE KAN HET EXPERTISETEAM TAAL JULLIE ONDERSTEUNEN?

DOORGAANDE LEERLIJN TAAL

Sterke taalontwikkeling begint met een consistente aanpak door de hele school heen.

- Advies en ondersteuning bij schoolbrede afspraken over taalonderwijs
- Ontwikkelen van een taalrijke leeromgeving
- Stimuleren van effectief gedrag van leerkrachten en pedagogisch profesionals
- Concrete tools en methodes:
  - Klankonderwijs
  - Woordenschatontwikkeling
  - Visuele en contextuele ondersteuning

Voor scholen die willen investeren in een stevige, doorlopende leerlijn.

ONDERSTEUNING BIJ NIEUWKOMERS

Iedere nieuwkomer verdient een succesvolle start in het onderwijs.

- Opstellen van een duurzaam, IKC-breed plan voor nieuwkomers
- Aansluiting bij het reguliere aanbod met haalbare differentiatie
- Taalsteun bieden
- Thuistalen inzetten
- Teamvoorbereiding en borging binnen de school

Voor scholen die nieuwkomers willen integreren in de klas én op een duurzame manier in de schoolpraktijk.

VISIEVORMING OP TALIGE DIVERSITEIT

Meertaligheid is een kracht. Benut het als kans voor alle kinderen.

- Ontwikkelen van een schoolbrede visie op meertaligheid
- Erkennen en benutten van thuistalen als onderdeel van het leerpotentieel
- Talensensibilisering voor leerkrachten en pedagogisch professionals
- Creëren van een positief talig en inclusief IKC-klimaat

Voor scholen met meertalige leerlingen of interesse in inclusieve taalaanpak.

